

FONÈTICA I FONOLOGIA CATALANES

Curs: 2008-2009	Codi: 28645	Crèdits: 6
Cicle: Segon	Tipus d'assignatura: Optativa	Semestre: Primer

PROFESSOR(S)

[Daniel Recasens Vives](#)

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

S'estudiaran les propietats articulatòries i acústiques de vocals i consonants, i els processos fonològics segmentals, dels dialectes del català. Es farà una introducció a la percepció fonètica, al canvi fonètic i a l'entonació. S'incidirà especialment sobre els aspectes pràctics de la fonètica catalana, amb lectura d'espectrogrames i de palatogrames.

ESBÓS DEL TEMARI

1. Propietats articulatòries dels sons del català. La coarticulació, la temporització de gestos articuladoris i altres fenòmens de contacte entre consonants. Tècniques instrumentals d'anàlisi articulatòria. La transcripció fonètica.
2. Fonètica acústica. Propietats acústiques de les vocals. Propietats acústiques de les consonants. El VOT. El to fonamental. L'anàlisi espectrogràfica.
3. Sistemes vocàlics majors i menors dels dialectes del català. Fenòmens vocàlics en varietats del català. Vocals inicials i vocals finals en català occidental. L'harmonia vocàlica i fenòmens relacionats.
4. Fenòmens relacionats amb la sonoritat de tipus categòric i gradual. Ensordiment final i assimilació regressiva de sonoritat.
5. Consonantisme dels dialectes. Realització fonètica, distribució al·lofònica i neutralització de consonants ròtiques, fricatives i africades. Lenició contextual de /b, d, g/.
6. Fenòmens relacionats amb el lloc i mode d'articulació de consonants. Assimilació, mescla de gestos i coarticulació. Fenòmens d'adaptació fonètica entre consonants emeses amb un articulador idèntic o proper, i entre consonants emeses amb articuladors distants i superposables.
7. La percepció dels sons. Indicis perceptuals de la categorització dels fonemes. Producció, percepció i canvi fonètic.
8. Fonètica i fonologia de l'entonació del català. Interpretació i elements distintius de la corba melòdica. Funcions lingüístiques de l'entonació. Categorització lingüística dels moviments tonals. La transcripció de l'entonació. L'entonació de les oracions declaratives. L'entonació interrogativa. L'entonació imperativa.

TUTORIES INTEGRADES

S'hi repassaran aspectes vistos a classe i es faran exercicis de reforç. Les tutories seran presencials i la seva quantitat dependrà del nombre d'estudiants matriculats al curs.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

- Bonet, Eulàlia, Maria Rosa Lloret i Joan Mascaró, 1997. *Manual de transcripció fonètica*. Bellaterra: Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Bonet, Eulàlia i Maria Rosa Lloret, 1998. *Fonologia catalana*. Barcelona: Ariel.
- Prieto, Pilar, 2004. Fonètica i fonologia. Els sons del català. Barcelona: Editorial UOC.
- Recasens, Daniel, 1991. Fonètica descriptiva del català: Assaig de caracterització de la pronúncia del vocalisme i consonantisme del català al segle XX. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Recasens, Daniel, 1993. *Fonètica i fonologia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Solà, Joan, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró i Manuel Pérez Saldanya, 2002. *Gramàtica del català contemporani*, vol. 1. Barcelona: Empúries.

FORMA D'AVUACIÓ

La nota final del curs es basarà en un examen final, que inclourà una part teòrica i una part

pràctica (lectura d'espectrogrames, interpretació de palatogrames, etc.), i en la puntuació de dos exercicis puntuats que es faran durant el curs.